

**Република Србија
МИНИСТАРСТВО**

ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 002161222 2025 14850 003 002 501 060

Датум: 02.07.2025. године

Немањина 22-26

Београд

На основу члана 6. став 1. **Закона о министарствима** ("Сл. гласник РС", бр. 128/2020, 116/2022 и 92/2023 - др. закон), 7. став 1. тачка 7, члана 14. став 4. и став 6. **Закона о процени утицаја на животну средину** („Сл. гласник РС“, број 94/24) и члана 136. **Закона о општем управном поступку** ("Сл. гласник РС", бр. 18/2016 и 95/2018 - аутентично тумачење и 2/2023 - одлука УС), као и члана 23. став 2. и члана 24. став 3. **Закона о државној управи** ("Сл. гласник РС", бр. 79/2005, 101/2007, 95/2010, 99/2014, 47/2018 и 30/2018 - др. закон), поступајући по захтеву носиоца пројекта предузећа "Електромрежа Србије" а.д. о потреби процене утицаја, Александар Дујановић, државни секретар министарства по решењу о овлашћењу министра број 002920497 2025 14850 009 005 020 092 од 30.06.2025. године доноси

РЕШЕЊЕ

1. **НИЈЕ ПОТРЕБНА** процена утицаја на животну средину пројекта реконструкције ТС 400/110 kV Врање 4, уградња варијабилних пригушница – шант реактора у постројења преносног система, које омогућавају контролу напона у мрежи, на к.п. број 2895 КО Доње Требешине, Град Врање.
2. Носилац пројекта је у обавези да ако у било којој фази одвијања предметног пројекта дође до појаве отпада који има карактер опасног, исти складишти искључиво на одговарајући начин, у складу са Законом о управљању отпадом («Службени гласник Р.Србије» број 36/09), као и Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада («Службени гласник Р.Србије» број 92/10), до отпремања на даљи третман од стране за то овлашћених организација.
3. Налаже се носиоцу пројекта да при извођењу радова на реконструкцији и при редовном раду предметног пројекта, у свему испитује услове и сагласности других надлежних органа и организација.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Носилац пројекта предузеће "Електромрежа Србије" а.д., поднело је Министарству заштите животне средине захтев за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину пројекта реконструкције ТС 400/110 kV Врање 4, уградња варијабилних пригушница – шант реактора у постројења преносног система, које омогућавају контролу напона у мрежи, на к.п. број 2895 КО Доње Требешине, Град Врање, који је заведен под бројем 002161222 2025 14850 003 002 501 060.

Уз захтев су приложени попуњени упитници за одлучивање о потреби израде студије о процени утицаја на животну средину.

Поступајући по предметном захтеву овај орган је, сагласно члану 14. став 1. и 2. и чл. 39. Закона о процени утицаја на животну средину («Сл. гласник Р.Србије» број 94/24), обавестио заинтересоване органе, организације и јавност (лист Политика). У законском року није било достављених мишљења од стране заинтересованих органа, организација и јавности.

Предметни пројекат се не налази на листи пројеката за које је обавезна процена утицаја, али се налази на листи (II) тј. на листи пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину, што је утврђено у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину («Службени гласник Р.Србије» број 114/2008), при чему је овај орган спровео прву фазу поступка процене утицаја на животну средину – одлучивања о потреби израде студије, на основу члана 10. Закона о процени утицаја на животну средину («Сл. гласник РС», 135/04, 36/09).

На основу достављене документације и активности коју носиоца пројекта предвиђа, као и величине пројекта, овај орган је мишљења да предметни пројекат неће у већој мери утицати на животну средину.

Потреба за уградњом варијабилног шант реактора (BCP) у ТС Врање 4 се јавила због постојења изражено неповољних напонских прилика (превисоки напони и њихово трајање) у мрежи ове регије. Начин решавања ових проблема је предложен Регионалном студијом изводљивости регулације напона (REGIONAL Feasibility Study for Voltage Profile Improvement WB17-REG-ENE-01) која је обухватила шест земаља јужног Балкана).

Превисоки напони који се јављају у мрежи 400 kV у стационарном режиму изазивају убрзано старење изолационог система опреме чиме им се нарушава сигурност експлоатације и животни век.

Овакви превисоки напони могу да доведу и до прораде релејних заштита појединих елемената система (далеководи, трансформатори) што резултира великим финансијским трошковима.

Реконструкцијом постојеће трансформаторске станице неће се мењати напонски нивои и неће бити потребе за новим инфраструктурним и комуналним прикључцима трансформаторске станице.

Овим пројектом не мења се намена објекта, већ се реконструкцијом побољшавају напонске прилике, поузданост напајања потрошача и смањује могућност кварова због застарелости опреме.

Концепција и техничка решења која су примењена при реконструкцији у складу су са решењима која су примењена на постојећој трансформаторској станици.

На предметној локацији као и у близини нема природних нити културних добара нити постојеће инфраструктуре која би могла бити угрожена реализацијом пројекта. Сама трафостаница у оквиру које се изводи пројекат нема значајног негативног утицаја на животну средину у редовном погону.

Могући акциденти су изузетно ретки и за спречавање могућег утицаја се спровode мере у току пројектовања , у току извођења радова, а у току експлоатације објекта врши се мониторинг стања опреме и оперативно одржавање у складу са прописима и стандардима.

Стручњаци Института Никола Тесла су урадили мерења електричног и магнетног поља у околини и унутрашњости осам трансформаторских станица (три трансформаторске станице 400 kV) ЕМС-а ("Студија о електромагнетском пољу ниских фреквенција у околини и у унутрашњости трансформаторских станица ЈП ЕПС "Електроисток"). На свим мерним местима у околини трансформаторских станица измерене вредности јачине временски променљивог електричног поља и вредности магнетске индукције су мање од граничне вредности за излагање људи променљивом електричном пољу за област јавне безбедности које препоручује Медународна комисија за заштиту од нејонијујућих зрачења (ICNIRP98).

Дозвољене вредности електромагнетног поља које прописује Светска здравствена организација (WHO) се односе на просторе у којима трајно бораве људи, док граничне вредности за краткорочно задржавање износе $E = 5 \text{ kV/m}$ и $B = 500 \text{ }\mu\text{T}$.

Код нас приликом пројектовања електроенергетских објеката примењују строжи прописи у погледу дозвољених вредности електромагнетног поља.

Комунални отпад, настао присуством посаде, интегрисан је у постојећи систем сакупљања и одлагања комуналног отпада града Врања где је са ЈКП склопљен посебан уговор са дефинисаном фреквенцијом одвожења отпада. Збрињавање комуналног отпада регулисано је Законом о управљању отпадом. Контејнери за комунални отпад се смештају унутар оградe постројења, на бетонском простору поред улазне капије.

Основни извор буке у трансформаторској станици је енергетски трансформатор као и расхладни вентилатори трансформатора. У трафостаници после I етапе изградње је у погону један трансформатор снаге 300 MVA, преносног односа 400/110 kV. Средња вредност нивоа буке трансформатора је у складу са стандардом SRPS EN 60076-10.

Носилац пројекта се обавезује да приликом изградње и рада предметног пројекта примени таква техничка решења која ће обезбедити да утицај на животну средину буде минималан. Носилац пројекта је у обавези да ако у било којој фази одвијања предметног пројекта дође до појаве отпада који има карактер опасног, исти складишти искључиво на одговарајући начин, у складу са Законом о управљању отпадом («Службени гласник Р.Србије» број 36/09), као и Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада («Службени гласник Р.Србије» број 92/10), до отпремања на даљи третман од стране за то овлашћених организација. Носилац пројекта је у обавези да при изградњи као и при редовном раду предметног пројекта, у свему испоштује услове и сагласности других надлежних органа и организација.

Узимајући у обзир све горе наведено, овај орган је мишљења да предметни пројекат неће у већој мери утицати на животну средину, па у складу са тим није потребна процена утицаја на животну средину.

У вези са горе изложеним, одлучено је као у диспозитиву овог решења.

Поука о правном средству: Против овог решења може се изјавити жалба Влади, Административној комисији Београд, Немањина 11 путем овог органа, у року од 15 дана од дана пријема решења, односно од дана обавештавања заинтересоване јавности о донетом решењу. Приликом подношења ове Жалбе потребно је доставити и доказ о уплати републичке административне таксе у износу од 590 динара, у складу са тарифним бројем 6. Закона о републичким административним таксама ("Сл. гласник РС", бр. 43/2003, 51/2003 - испр., 61/2005, 101/2005 - др. закон, 5/2009, 54/2009, 50/2011, 70/2011 - усклађени дин. изн., 55/2012 - усклађени дин. изн., 93/2012, 47/2013 -

усклађени дин. изн., 65/2013 - др. закон, 57/2014 - усклађени дин. изн., 45/2015 - усклађени дин. изн., 83/2015, 112/2015, 50/2016 - усклађени дин. изн., 61/2017 - усклађени дин. изн., 113/2017, 3/2018 - испр., 50/2018 - усклађени дин. изн., 95/2018, 38/2019 - усклађени дин. изн., 86/2019, 90/2019 - испр., 98/2020 - усклађени дин. изн., 144/2020, 62/2021- усклађени дин. изн., 138/2022, 54/2023 - усклађени дин. изн., 92/2023, 59/2024 - усклађени дин. изн., 63/2024 - измена и допуна усклађених дин. изн. и 94/2024)

Доставити:

- Архиви
- инвеститору
- Сектору за надзор и превентивно деловање у животној средини

Државни секретар
Александар Дујановић